Yuksak ma'naviyat –engilmas kuch

Ma'naviyat- insonni ruhan poklanish, qalban ulg'ayishga chorlaydigan, odamning ichki dunyosi, irodasini baquvvat, iymon- e'tiqodini butun qiladigan, vijdonini uyg'otadigan beqiyos kuch uning barcha qarashlarining mezonidir.

I.A. Karimov

ADABIYOT MASHG’ULOTLARIDA O’QUVCHILARNING MA’NAVIY XISLATLARNI SHAKLLANTIRISH

Umumiy o’rta maktab har qanday o’quvchi hayotidagi eng murakkab va hal qiluvchi davrni o’z ichiga oladi. Bu davr mobaynida shakllantirilgan ma’naviy xislatlar bolalarga bir umrlik hamroh bo’lganidek, singdirilmagan axloqiy fazilatlarga keyinchalik ega bo’lish deyarli mumkin emas.

ANTUAN DE SENT-EKZYUPERINING «KICHKINA SHAHZODA» ASARINI O'QITILISH USULLARI

O'quv mashg'ulotlarida o'quvchilarning yosh xususiyatini hisobga olgan holda har xil adabiy o'yinlardan foydalanish mashg'ulot samaradorligini oshiradi. «Kichkina shahzoda» asarini o'kitishda zamonaviy o'qitish usullaridan hisoblanmish teatrlashtirilgan noan'anaviy dars tipidan foydalanish maqsadga muvofiqdir.

Chingiz Aytmatovning "Oq kema" asarini o'rganish usullari

Test topshiriqlari bilan ishlash

"Oq kema" asarida "tuya", "bo'ri", "egar", "tank"larga o'xshatilgan narsa nima edi?
A. Rasm
[redacted]
D. Harsang
E. Ot
2. Quyidagi so'zlarni "Oq kema" asarining qaysi qahramoni aytgan?
"Ming yillar tinch- totuv yashaganlar. Sizlar keltirgan tilni avlodlar unutmaydi. Ularga o'z ona tillarida so'zlash va kuylash yoqimli bo'ladi".
A. Mo'min
B. Botir Qulchi
S. Ona Bug'u
D. Bo'key
E. Baymoq kampir
3. Bug'uboy avlodlarida takabburlik qachondan boshlandi?
A. Bug'ular Issiqko'lni tark etganch
B. Bug'uboy avlodlarinig oshib- toshib ketgan boyi o'lgach.
S. Issiqko'lni dushmanlar bosib olgach.
D. Boyning qabriga Bug'u shoxi o'rnatilgach.
E. Orzuqul tomonidan bug'u o'ldirilgach.
4. Quyidagi fikrni "Oq kema" asarini qaysi qahramoni aytgan?
"... qadimgi odamlardan qolgan gap bor: boylik, takabburlikni, takabburlik esa telbalikni tug'diradi,... pul hukmron bo'lgan joyda ezgu so'zga o'rin yo'q..."
A. Baymoq kampir
B. Mo'min chol
S. SHoxdor ona bug'u
D. Botir Qulchi
E. Bug'uboy

UMUMIY XULOSAlAR

- Umumta’lim o’rta maktablari adabiyot mashg’ulotlarida jahon adabiyotidan berilgan namunalarni o’rganishda o’quvchilar ongiga umuminsoniy qadriyatlarga hurmat bilan qarash, insoniy his tuyg’ularni tushunish va qadrlashni etkazish zarur;
- \- Asar matnini o’rganishda o’quvchilarga asar muallifi haqida, asar qahramonlari millatiga xos urf-odatlar haqida kengroq tushuncha berish;
- \- Adabiy Ta’lim talabidan kelib chiqib, noan’anaviy dars mashg’ulotlari tashkil qilish;
- \- Adabiyot darsligida berilgan asarlarni o’quvchilar mustaqil ravishda o’qib chiqishlari uchun mustaqil ish shakllarini tuzish;
- -Umumta’lim o’rta maktablarida adabiyot ta’limi oldida mustaqil fikrlovchi, ijodkor shaxsni kamol toptirish uchun zamonaviy ta’lim texnoloiyasidan «mustaqil ijodiy fikrdan xulosaga» tamoyili asosida darslar tashkil qilish;